Nummer VN2019-005018

Directie

Gemeente Amsterdam

College van burgemeester en wethouders B&W

Voordracht voor de College vergadering van 15 oktober 2019

Portefeuille Algemene Zaken (3)

Agendapunt B20

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Evaluatie Bestuurlijke Boete Wet Basisregistratie Personen(BRP)

Het college van burgemeester en wethouders besluit

1. In te stemmen met de Evaluatie Bestuurlijke boete Wet Basisregistratie Personen (BRP), met als hoofdpunten;

a-. burgers voldoen meer aan de adresaangifteplicht,

b- burgers overleggen meer brondocumenten,

c. de effectmeting van de publiekscampagne; in samenwerking met Onderzoek, Informatie en Statistiek .

2. Te bepalen dat het beleid in de Nota beleidsregels waarmee het college op 28 april 2015 heeft ingestemd als reguliere werkwijze zal worden voortgezet

Kernboodschap

Voor het goed functioneren van de overheid is een goede registratie van de persoonsgegevens van de inwoners noodzakelijk. Dit vindt plaats conform landelijke wettelijke criteria in de Basisregistratie Personen. Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente is beheerder. Om de burger te stimuleren aan deze aangifteplicht te voldoen biedt de wet de mogelijkheid ook bestuurlijke boetes op te leggen als er aan de aangifte iets ontbreekt of deze onjuist is. Amsterdam heeft de bestuurlijke boete in juni 2015 ingevoerd als pilot. De resultaten zijn positief. Daarom wordt voorgesteld de bestuurlijke boete voort te zetten in de reguliere werkwijze.

Bestuurlijke achtergrond

Tot 2014 was het handelen in strijd met deze verplichting een strafbaar feit. Handhaving had geen prioriteit bij politie en justitie.

Op 6 januari 2014 trad de Wet Basisregistratie Personen (BRP) in werking. In de Wet BRP heeft het college van burgemeester en wethouders de bevoegdheid om bestuurlijke boete op te leggen voor bepaalde overtredingen van in de Wet BRP opgenomen wettelijke verplichtingen van burgers. Daarmee verviel de bevoegdheid om een strafrechtelijke sanctie op te leggen, die opgenomen was in de vorige wet, de Wet Gemeentelijke Basisadministratie.

Op 28 april 2015 heeft het college ingestemd, na een inspraakprocedure, met de Nota Beleidsregels bestuurlijke boete Wet Basisregistratie Personen (Wet BRP) , en het starten van een pilot waarbij gedurende de periode van een half jaar van 1 juni 2015 tot en met

30 november 2015, met de mogelijkheid van een verlenging, voor een beperkt aantal overtredingen het boetebeleid zal worden toegepast.

Op grond hiervan werd een pilot gestart. In de pilotfase is de boete gehanteerd, als uiterste middel, voor een beperkt aantal veelvoorkomende overtredingen, zoals in de Beleidsregels omschreven. Hiermee kon Basisinformatie de boete in het werkproces implementeren, de uitvoering beoordelen en waar nodig de implementatie aanpassen, zoals het inningsproces van de boete dat door Belastingen wordt uitgevoerd.

Voorafgaande aan de invoering vond een uitgebreide communicatieprocedure plaats: onder meer met flyers, verspreid via verschillende kanalen, advertenties in de media, spotjes op AT5.

Bestuurlijke prioriteit

Niet van toepassing.

Wettelijke grondslag

Artikel 4:17 Wet Basisregistratie Personen

Onderbouwing besluit

Ad 1a. burgers voldoen meer aan de adresaangifteplicht.

Een juiste en actuele registratie in de BRP betekent de levering van betere en meer betrouwbare gegevens aan overheidsorganisaties. De wet schrijft het verplicht gebruik van deze gegevens voor aan alle overheidsinstellingen bij de uitvoering van hun wettelijke taken. Amsterdam heeft actief bij de wetgever gelobbyd om de bestuurlijke boete als kwaliteitsinstrument op te nemen in de Wet BRP. Op basis van ambtelijk onderzoek en evaluatie is vastgesteld dat de bestuurlijke boete een bijdrage levert aan de kwaliteit van de (adres)registratie. Uit de praktijk blijkt dat burgers, van wie het adres door Basisinformatie wordt onderzocht na een melding dat zij mogelijk niet op het goede adres staan ingeschreven, in grotere mate alsnog aangifte van adreswijziging doen, als zij in de brieven van Basisinformatie lezen dat zij een boete kunnen krijgen. Het is zichtbaar dat de bestuurlijke boete bijdraagt aan de aangiftebereidheid van de burger. In 2017 is het aantal keren dat de burger zelf aangifte doet van verhuizing gestegen en het aantal keren dat een ambtshalve besluit genomen moest worden om de adresregistratie bij te houden - uitschrijven van het adres naar 'onbekend adres'- gedaald.

Ad 1b- burgers overleggen meer brondocumenten.

De persoonsgegevens van de inwoners zijn grotendeels gebaseerd op authentieke brondocumenten uit Nederland. Deze aktes van de burgerlijke stand otvangt de beheerder ambtshalve. Voor rechtsfeiten die plaatsvinden in het buitenland zoals geboortes en huwelijken geldt dat de burger verplicht is hiervan zelf een brondocument over te leggen bij de beheerder van de Basisregistratie.

Ook voor adresgegevens geldt dat de burger zelf verplicht is tot het doen van aangifte van vestiging, adreswijziging en vertrek naar het buitenland.

Bij het inleveren van buitenlandse brondocumenten is zichtbaar dat een groter aantal nieuwe ingezetenen van Nederland bereid is binnen de daartoe gestelde periode de gevraagde geboorte- en/of huwelijksaktes in te leveren. Deze documenten zijn nodig omdat de registratie in de BRP gebaseerd is op brondocumenten. Dienstverlening verzoekt de burgers die zich tot een Stadsloket wenden om zich in Nederland in te schrijven, de brondocumenten in te leveren. Dienstverlening zorgt voor de communicatie richting de burger, legt de dossiers aan en verstuurt herinneringsbrieven.

Als het brondocument alsnog wordt ingeleverd, vindt dit plaats op een Stadsloket waar Dienstverlening voor de afhandeling zorgdraagt. Gebeurt dit niet, dan draagt Dienstverlening het dossier over aan Basisinformatie.

Ad 1c. De effectmeting van de publiekscampagne; in samenwerking met Onderzoek, Informatie en Statistiek.

De gemeente Amsterdam heeft veel aandacht besteed aan de communicatie over juiste inschrijving en de boete. Hiervoor is onder meer de nieuwe campagne "Staat u goed ingeschreven?" gestart in mei-juni 2015. Om te toetsen of de campagne de bekendheid bij de burger de verplichtingen vergroot heeft en welke indruk de campagne maakt, is er een nulmeting en een één meting gedaan over de inschrijving, de boete en de campagne. Uit beide metingen is gebleken dat de campagne eerlijk en duidelijk over kwam. Voor ondervraagden in beide metingen is de boodschap duidelijk dat als iemand zich niet juist inschrijft, hij een boete kan krijgen. De bekendheid van de verplichting tot inschrijving in de BRP en de boete is tussen de nulmeting en één meting niet toegenomen. De afbeelding die bij de campagne gebruikt wordt blijkt in beide metingen bekender dan de tekst van de campagne.

Ad2. Te bepalen dat het beleid in de Nota beleidsregels waarmee het college op 28 april 2015 heeft ingestemd als reguliere werkwijze zal worden voortgezet

Uit de evaluatie, waarbij werd samengewerkt met de andere G4-gemeenten, blijkt dat de bestuurlijke boete bijdraagt aan de kwaliteit van de Basisregistratie Personen (BRP).

De bestuurlijke boete werkt als preventief instrument om de inwoners van Amsterdam te bewegen te voldoen aan hun verplichtingen ingevolge de wet BRP. Daarom wordt

nu voorgesteld om de pilotfase af te sluiten en de bestuurlijke boete op te nemen in het reguliere proces,

Bij het beschreven proces zijn de directies Basisinformatie, Dienstverlening en Belastingen (voor de inning van de boetes) betrokken. In geval van het niet doorgeven van een verhuizing wordt de inning overgedragen aan belastingen als het nieuwe adres bekend is. In geval van het niet leveren van brondocumenten gaat na de waarschuwingsperiode de inning over naar belastingen.

Als uit onderzoek blijkt dat de burger niet vindbaar is wordt hij ambtshalve geregistreerd als 'vertrokken naar onbekend' ('VOW'). De opgelegde boete blijft maximaal vijf jaar van kracht en wordt overgedragen ter incasso aan Belastingen, zodra de burger zich opnieuw als ingezetene in Nederland laat inschrijven.

De inning van de bestuurlijke boete vindt plaats in samenwerking met de directie Belastingen op basis van een samenwerkingsovereenkomst.

Bij het incassoproces wordt rekening gehouden met minderdraagkrachtigen en kansarmen conform het beleid bestuurlijke boete en op basis van de regelingen die gelden bij de directie Belastingen (hardheid). In 2016 zijn 427 zaken en in 2017 1512 zaken overgedragen aan de directie Belastingen.

Het inningpercentage bedraagt, rekening houdende met toepassing van de hardheidsclausule, in 2016 48% en in 2017 57%.

De groei in 2017 t.o.v. 2016 is te verklaren: In geval van het niet doorgeven van een verhuizing wordt de inning overgedragen aan belastingen als het nieuwe adres bekend is. In geval van het niet leveren van brondocumenten gaat na de waarschuwingsperiode de inning over naar belastingen.

Als uit onderzoek blijkt dat de burger niet vindbaar is wordt hij ambtshalve geregistreerd als 'vertrokken naar onbekend' ('VOW'). De opgelegde boete blijft maximaal vijf jaar van kracht en wordt overgedragen ter incasso aan Belastingen, zodra de burger zich opnieuw als ingezetene in Nederland laat inschrijven.

Financiële onderbouwing

Tabel 2: Financiële consequenties van de beslispunten

BATEN						
	Product	I/S	Jaar T	Jaar T+1	Jaar T+2	Jaar T+3
Bruto opbrengsten		S	€ 144.000,00	€ 144.000,00	€ 144.000,00	€ 144.000,00
Totaal			**€ 144.000,00**	**€ 144.000,00**	**€ 144.000,00**	**€ 144.000,00**

LASTEN						
	Product	I/S	Jaar T	Jaar T+1	Jaar T+2	Jaar T+3
Bruto kosten		S	€ 50.000,00	€ 50.000,00	€ 50.000,00	€ 50.000,00
Totaal			**€ 50.000,00**	**€ 50.000,00**	**€ 50.000,00**	**€ 50.000,00**

I=Incidenteel

S=Structureel

Consequenties gedekt? Ja

Overige toelichting

Overige toelichting:

Deze voordracht heeft financiële consequenties, maar deze zijn voor 100% verwerkt in de begroting:

Basisinformatie heeft in de begroting 2018 t/m 2022 jaarlijks € 144.000 begroot als inkomsten voor de bestuurlijke boete.

In de goedgekeurde college voordracht van 28 april 2015 zijn de verwachte aantallen op te leggen boetes hoger, ook is het verwachte inningspercentage hoger. Bij het verwerken van de Zero Base Begroting in 2018 bij de begroting 2019 is de bestuurlijke boete financieel verwerkt op basis van neerwaarts bijgestelde aantallen en inningspercentage op basis van de ervaringscijfers die op dat moment beschikbaar waren.

De komende periode worden de inkomsten uit de bestuurlijke maandelijks besproken met Belastingen om het inningspercentage te verbeteren.

Mocht het College niet instemmen met het doorvoeren van de bestuurlijke boete dan ontstaat er een nadeel van € 94.000 bij Basisinformatie.

De personele capaciteit die benodigd is voor het uitvoeren van adresonderzoeken, het opleggen van een bestuurlijke boete en het behandelen van bezwaar en beroep is al opgenomen in de formatie van Basisinformatie. De directie Dienstverlening ontvangt jaarlijks een bijdrage van €25000 voor het dekken van de additionele formatie voor het uitvoeren van de regeling.

Neveneffecten bestuurlijke boete

Door het opleggen van een bestuurlijke boete zou in de toekomst het aantal op te starten adresonderzoeken structureel kunnen dalen. Dit zou mogelijk een voordelig effect kunnen hebben op de benodigde formatie. Aan de andere kant kan het aantal bezwaarschriften structureel toenemen, wat een nadelig effect heeft op de benodigde formatie. Op dit moment valt er weinig te zeggen over beide effecten. Beide mogelijke effecten zullen de komende jaren nauwgezet worden gevolgd.

Conclusie

De genoemde beslispunten in de voordracht hebben wel financiële consequenties en deze zijn reeds geraamd in de begroting (100% dekking).

Communicatie

Binnen de gemeente

Niet van toepassing.

Buiten de gemeente

In overleg met de woordvoerder.

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2019-088173	Advies (pdf)
AD2019-049786	College van B&W Voordracht (pdf)

Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

Directie BI, Erik van Tellingen, e.vantellingen@amsterdam.nl, 0610233659

Besluit college van burgemeester en wethouders

Conform besloten